

Att gå från ord till handling

-vikten av intern samordning och extern samverkan

Sara Gustafsson, biträdande professor i miljömanagement och Föreståndare för Centrum för kommunstrategiska studier

Sara.gustafsson@liu.se

26 november 2021

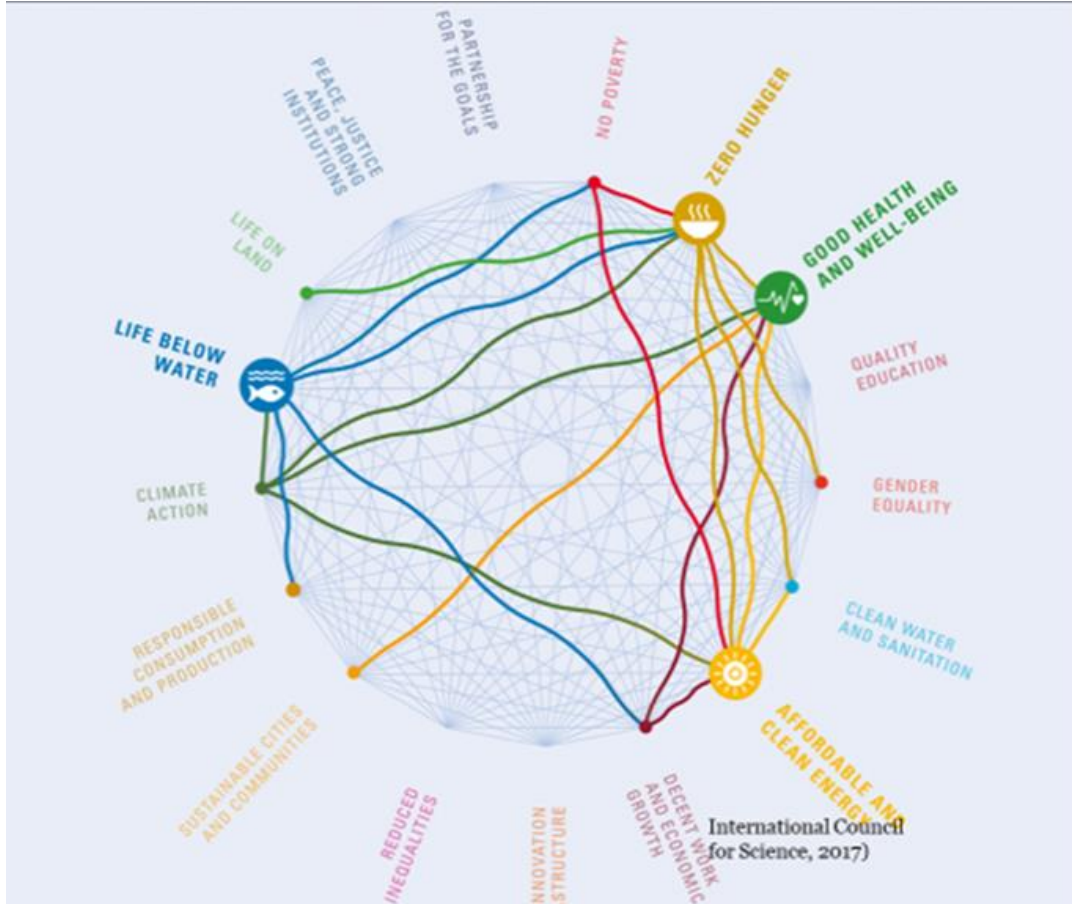
Vad är viktigt för att få till ett verkningsfullt hållbarhetsarbete?

- Samsyn kring begreppet hållbar utveckling
- Verksamhetsanpassade lösningar
 - Användarperspektiv
- Kontinuitet
 - Undvik projektfällan
- Integrering med verksamhetsstyrning och budget
- Gapa inte efter för mycket på en gång
- Samverkan/samordning såväl internt som externt

Kommuner och Agenda 2030 –några utmaningar

Globala målen är odelbara... vikten av ett helhetsgrepp

Hållbarhet

"En Agenda 2030-pin på kavajen räcker inte"

Publicerad: 29 mars 2021, 09:19

Ska det bli verkstad måste kommunerna vara motorn i den hållbara utvecklingen, menar Sara Gustafsson, miljöforskare och föreståndare för

Röster om fördelar med att ha ett integrerat och breddat angreppssätt för hållbar utveckling

- ”Globala målen bidrar till att se helheten”
- ”Hållbar utveckling angår alla och är relevant för alla”
- Hitta nya sätt/ny struktur att arbeta med hållbarhetsfrågor - och insikt i att mycket arbete görs redan
- Underlättar för intern samverkan och prioritering

Röster om utmaningar med ett integrerat angreppssätt för hållbar utveckling

- ”Hur ska vi få till ett tvärsektorielt arbete i en traditionell stuprörsorganisation?”
- ”Svårt när det inte finns nåt facit”
- ”Balansen mellan det konkreta och det mer övergripande”
- ”Den interna samordningen är en utmaning”

Röster om förutsättningar för integrering av Agenda 2030 i den ordinarie verksamheten

Samverkan

”Sluta prata om perspektivträngsel och anamma ett holistiskt arbetssätt”

Delaktighet

Större engagemang från ledningen

Politiskt mod med beslut över gränserna
och till tjänstemännen

Intern samordning

Integrera i budget och verksamhetsplaner

Kunskap och utbildning

Modigt och tydligt ledarskap

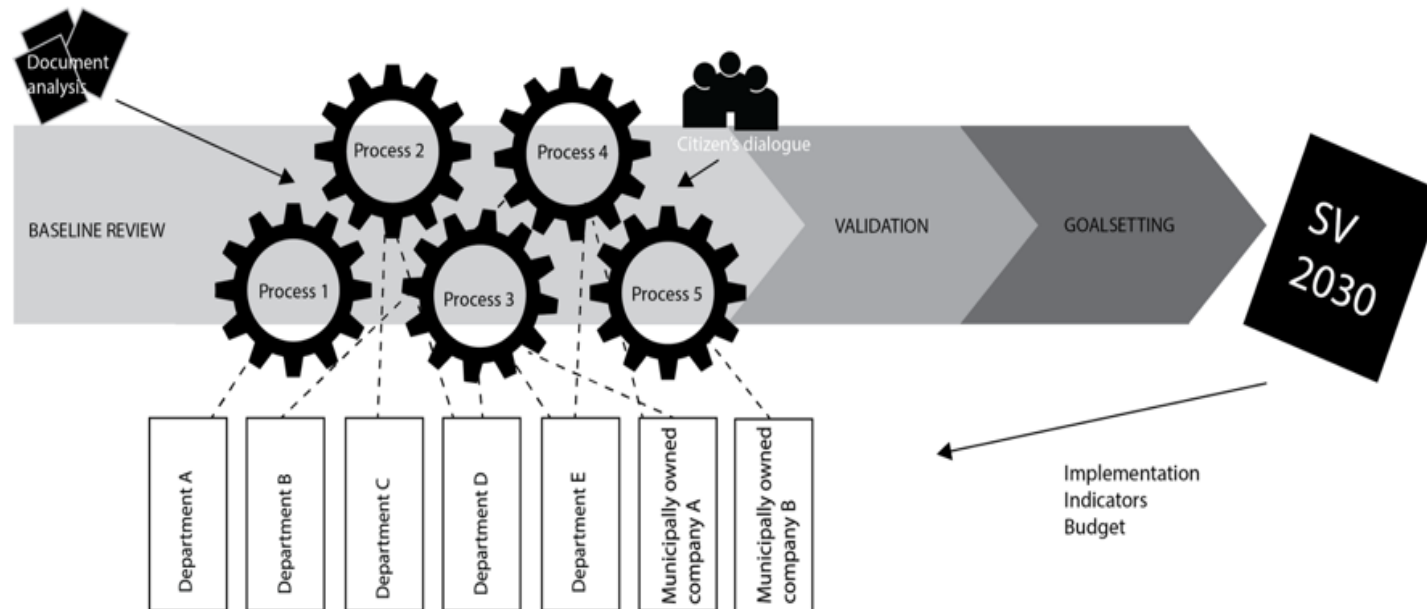
Kompetens och resurser

Att se nyttan

”Att de ansvariga politikerna vill och vågar fatta de beslut som krävs och följer upp att besluten verkställs.”

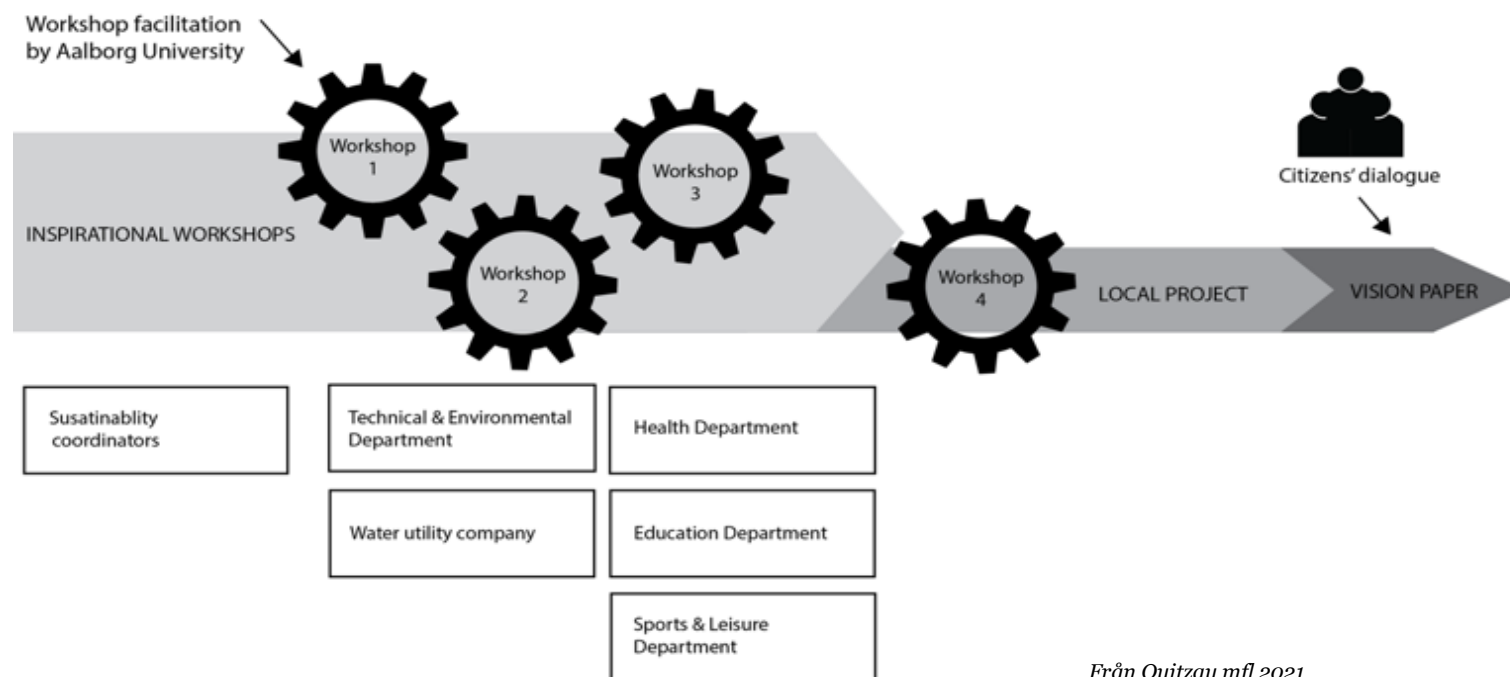
Exempel på centraliserad vs decentraliserad intern samordning av hållbarhetsarbetet

Exemplet Växjö

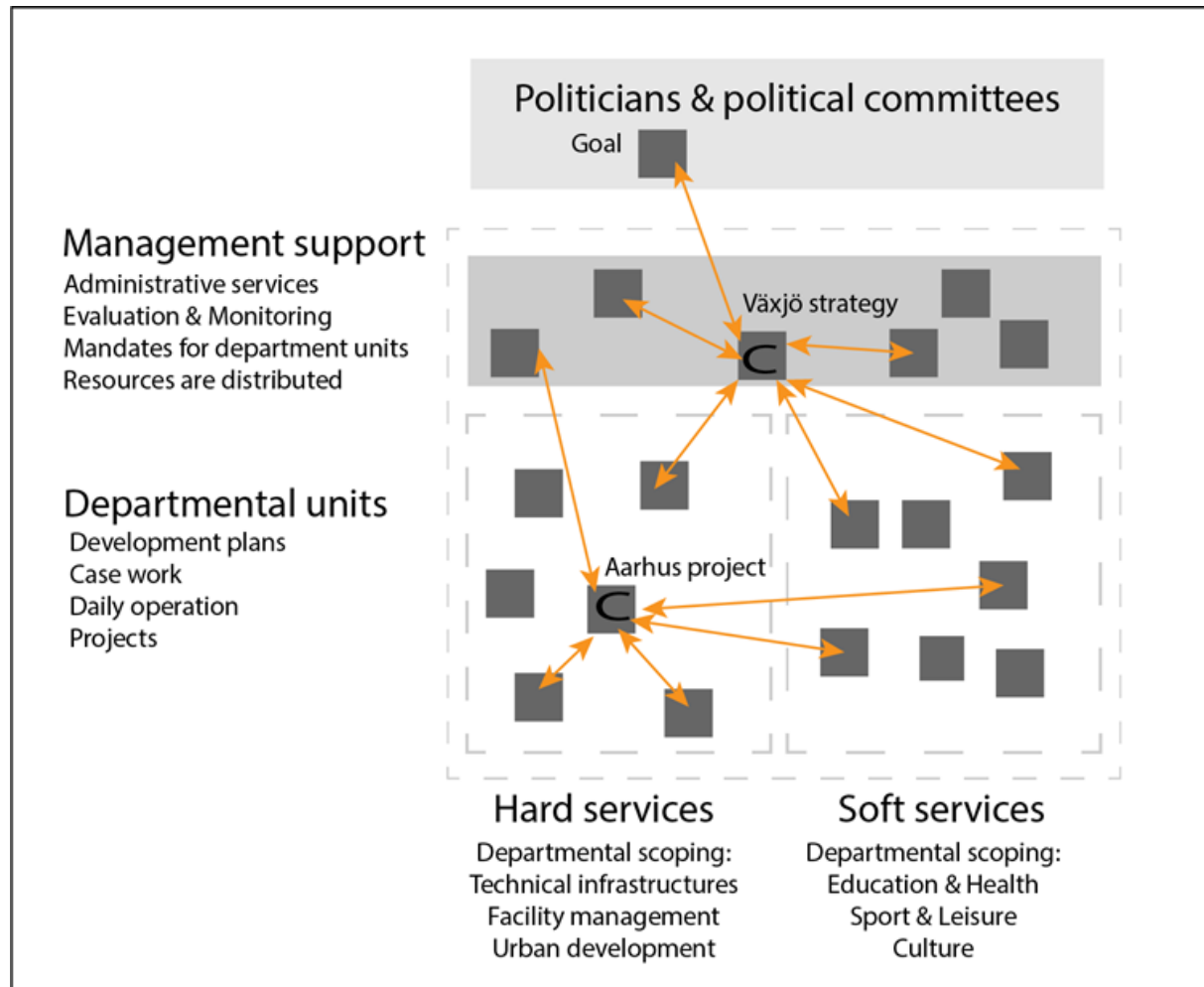
Från Gustafsson och Krantz 2021

Exemplet Aarhus

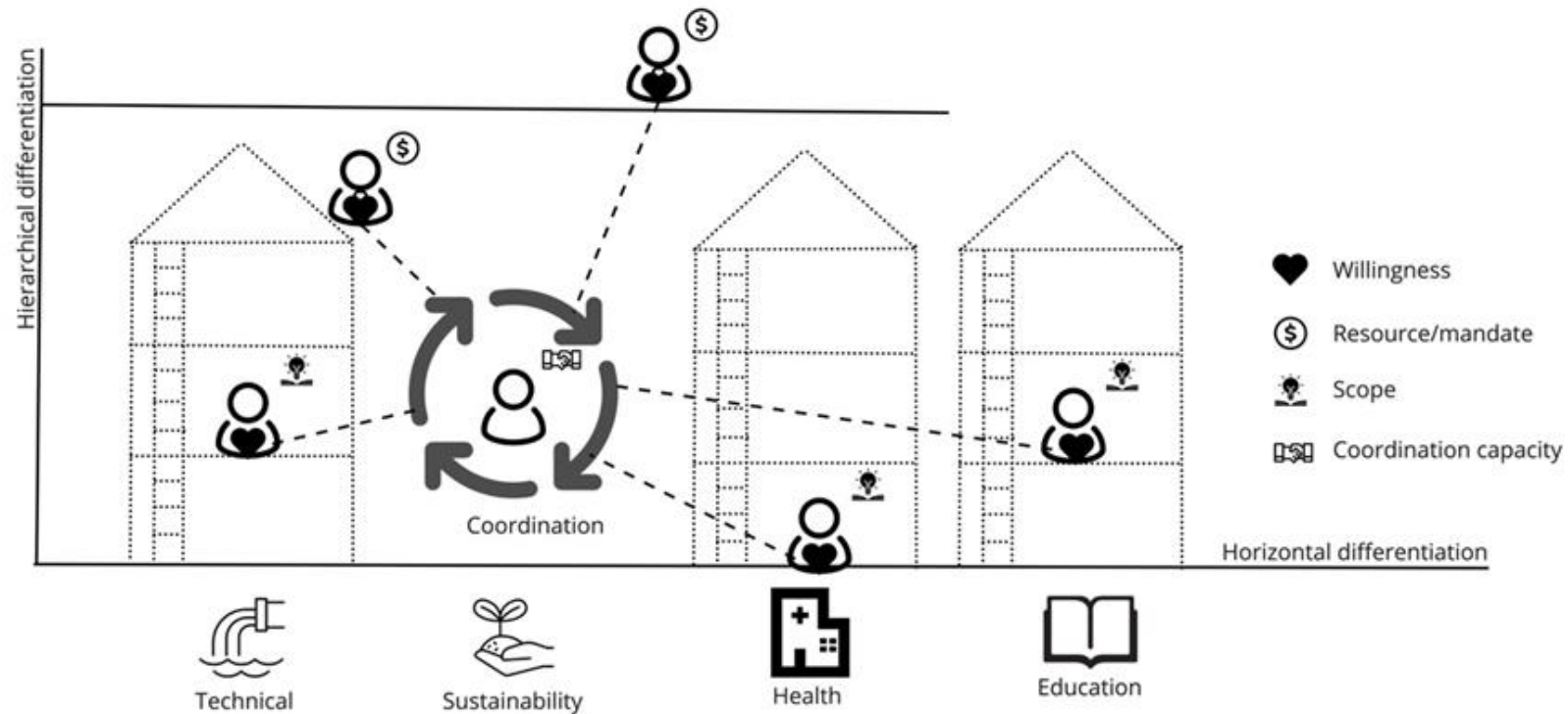

Från Quitzau mfl 2021

Olika strategier för intern samordning av hållbarhetsarbete

Vikten av samordning och samordnare för ett integrerat hållbarhetsarbete

Från Qutzau mfl 2021 (kommande publikation)

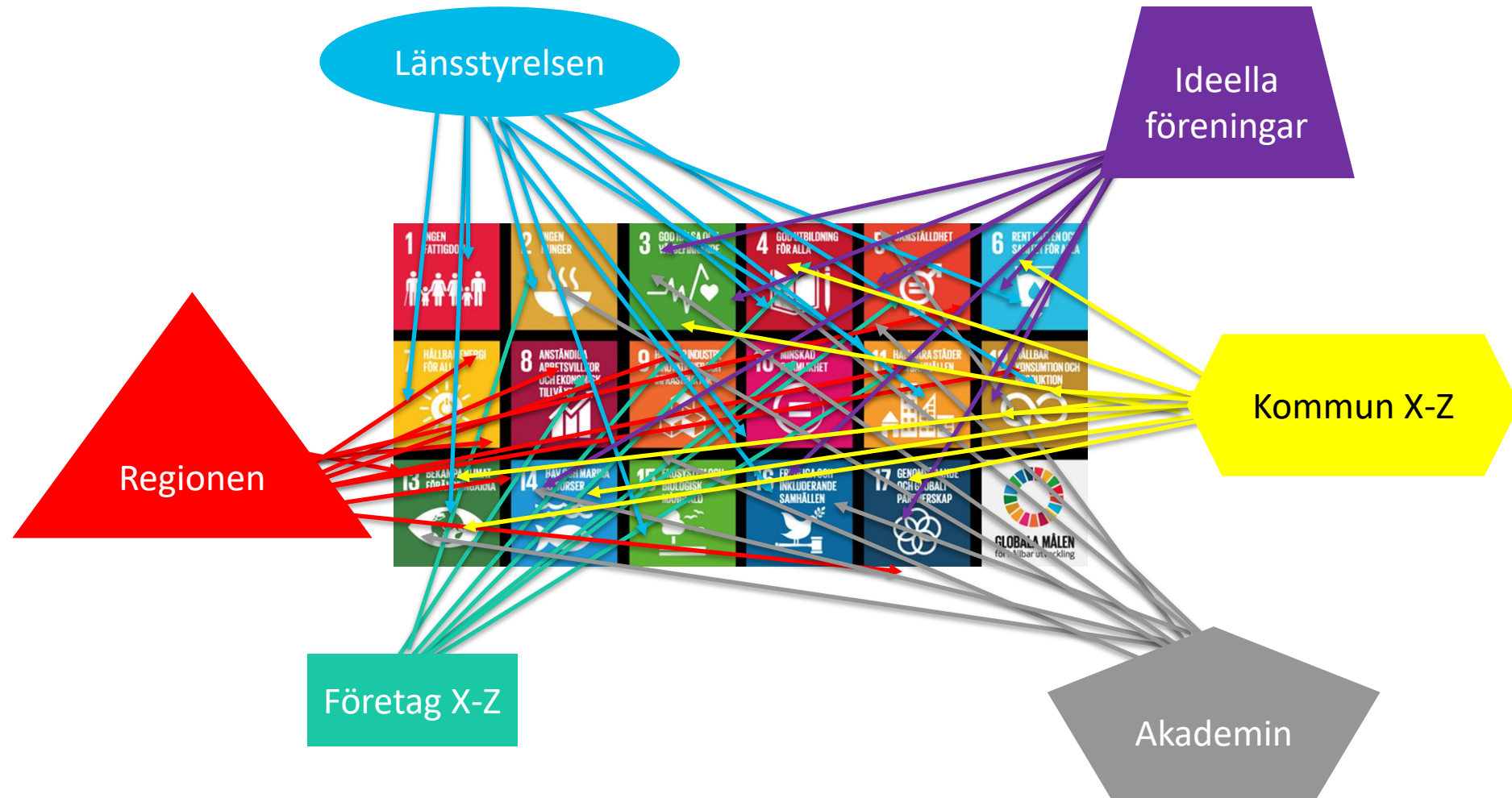
Olika strategier ger olika förutsättningar för samordning av ett integrerat internt hållbarhetsarbete

	Växjö	Aarhus
Samordningsfokus	Utgångspunkten är den kommungemensamma strategin	Utgångspunkten är i ett enskilt pilotprojekt (decentraliserat) med en ambition att få större spridning i kommunen
Mandat och resurser	Tydliga mandat och resurser för att utveckla den övergripande strategin	Oklart kring mandat och resurser för tvärssektoriella ansträngningar.
Omfattning	Tvärssektoriell dialog kring den kommungemensamma strategin	Tvärssektoriell dialog kring hur pilotprojektet kan utvidgas
Vilja	Initialt stark vilja att utforma en gemensam strategi	Initialt tveksamhet från förvaltningar att engagera sig

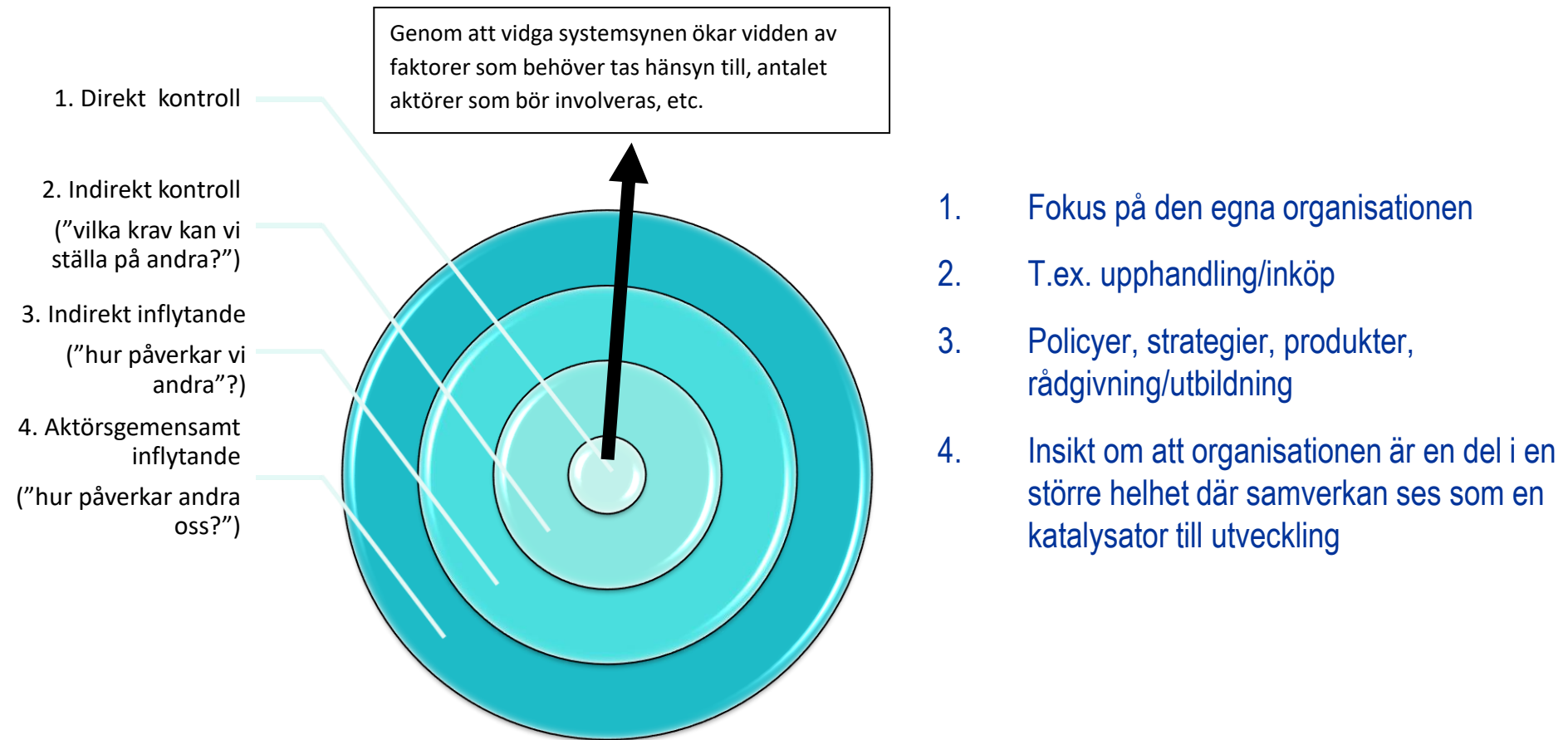
Vikten av extern samverkan för hållbar utveckling

Vem gör vad när, hur och varför?

– utifrån ett lokalt/regionalt perspektiv

Aktörers val av inflytandesfärer – påverkar upplevt ansvar och vilja/möjlighet att samverka

Fenton mfl, 2012

Samverkan och delat ansvar

-leder till engagemang!?

-Ledarskap – vem tar ledartröjan?

-Egen nytta?

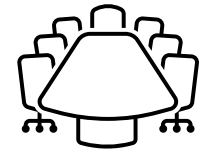
- Gemensam förståelse och målsättning?

-Gemensam nytta?

Vanliga hinder för samverkan

- Organisationers policyer, riktlinjer och praxis ger lite stöd för samverkan
 - Man är så upptagen av sin egen verksamhet och att lösa sina egna problem
 - Brist på mandat
- Incitamentsstrukturer för samverkan skiljer sig mellan organisationer
 - Olika agendor och syften
- Samverkan har ofta skett i projektform – brist på kontinuitet i processerna
- Brist på finansiering för samverkansprocessen
- Beroendet av andra organisationer/aktörer
 - Individer med dold agenda kan skapa brist på tillit för processen

Att gå från ord till handling....en sammanfattning

1. Agenda 2030 ger hållbarhetsfrågorna prioritet - gemensamt hållbarhetspråk
2. Intern samordning är viktig för ett integrerat hållbarhetsarbete
3. Växla upp det interna hållbarhetsarbetet genom erfarenheter från extern samverkan – städa inte framför egen dörr först!

Tack!

Sara.gustafsson@liu.se

www.liu.se